

Dış ticaret açığı Ocak'ta genişlemeye devam etti.

TÜİK verilerine göre Ocak ayında ihracat hacmi geçen yılın aynı ayına göre %6,4 artarak 14,8 milyar USD olurken, ithalat %18,8 artışla 19,2 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Böylece, dış ticaret açığı %94,3 artarak 4,4 milyar USD'ye yükseldi. Bu dönemde ihracatın ithalatı karşılama oranı Ocak 2019'daki %85,8 seviyesinden %76,8'e geriledi.

Ödemeler dengesi verileri revize edildi.

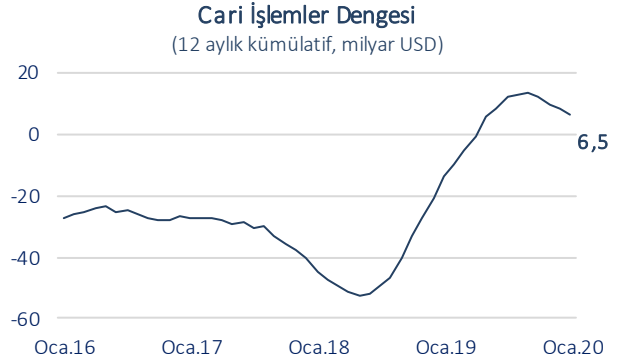
Uluslararası hizmet ticareti ve genel ticaret sistemine göre yayımlanan dış ticaret istatistikleri Ocak ayıyla birlikte ödemeler dengesi verilerine yansıtılmaya başlandı. Bu çerçevede, 2013-2019 verilerinde de geriye dönük revizyona gidildi. Buna göre, 2019 yılsonunda daha önce 1,7 milyar USD düzeyinde açıklanan cari fazla 8 milyar USD'ye revize edildi. 2018 yılsonunda kaydedilen cari açık da 28,3 milyar USD'den 20,7 milyar USD'ye geriledi. Önceki verilerle 2019 yılsonunda %0,2 olan cari fazlanın GSYH'ye oranı revizyon sonrasında %1,1 düzeyine yükseldi.

	Cari İşlemler Hesabı (milyar USD)			GSYH'ye Oran (%)		
	Eski	Yeni	Fark	Eski	Yeni	Fark (% puan)
2013	-64,3	-55,9	8,4	-6,8	-5,9	0,9
2014	-44,9	-38,8	6,1	-4,8	-4,2	0,7
2015	-32,4	-27,3	5,0	-3,8	-3,2	0,6
2016	-31,5	-26,8	4,7	-3,7	-3,1	0,5
2017	-46,6	-40,6	6,0	-5,5	-4,8	0,7
2018	-28,3	-20,7	7,5	-3,6	-2,6	1,0
2019	1,7	8,0	6,3	0,2	1,1	0,8

Ocak'ta cari denge 1,8 milyar USD açık verdi.

Yılın ilk ayında cari açık bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yaklaşık 7 katna çıkarak 1,8 milyar USD düzeyinde

gerçekleşti. Bu dönemde dış ticaret açığı yaklaşık 3 katna çıkarak 3,2 milyar USD olurken, net seyahat gelirlerindeki yükseliş eğilimi cari dengedeki bozulmayı sınırlandıran bir gelişme olmaya devam etti. Bu dönemde 12 aylık kümülatif verilere göre cari fazla 6,5 milyar USD düzeyine geriledi.

Doğrudan yabancı yatırımlar cari açığın finansmanına katkı sağlamaya devam etti.

Yurt dışı yerleşikler Ocak ayında Türkiye'de 932 milyon USD doğrudan yatırım gerçekleştirdi. Önceki dönemlere benzer bir şekilde bu tutarın yaklaşık %60'ını gayrimenkul yatırımları oluşturdu.

Aralık ayının ardından Ocak'ta da portföy yatırımları kaleminden sermaye çıkışının sürdüğü görüldü. Bu dönemde yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 333 milyon USD, DİBS piyasasında 498 milyon USD net satış gerçekleştirdikleri izlendi.

Diğer yatırımlar kaleminde Ocak'ta 1,2 milyar USD net sermaye çıkışı yaşandı. Bankaların bu dönemde yurt dışı borçlarına ilişkin net kredi geri ödeyicisi konumunda olmaları bu gelişmede belirleyici oldu. Kısa ve uzun vadede bankalar toplam 1,5 milyar USD, diğer sektörler de 219 milyon USD net kredi ödemesi yaptı. 12 aylık

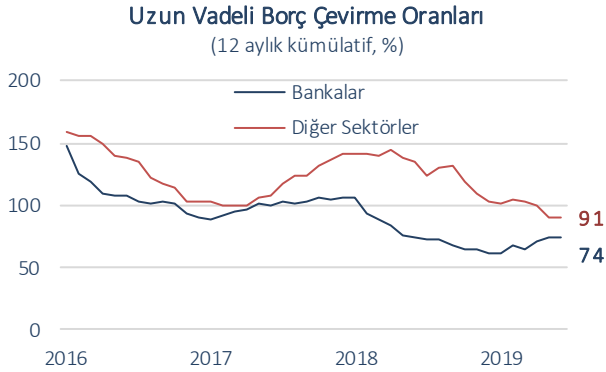
Türkiye'ye Net Sermaye Hareketleri

	12 aylık kümülatif veriler		Finansmandaki Payı (%)	
	Aralık 2019	Ocak 2020	Aralık 2019	Ocak 2020
Cari İşlemler Dengesi	8.022	6.494	58,2	52,7
Sermaye ve Finans Hesabı Net Giriş	4.508	-2.763	-	-
-Doğrudan Yatırımlar	5.540	5.514	40,2	44,7
-Portföy Yatırımları	-1.246	-8.597	-	-
-Diğer Yatırımlar	180	322	1,3	2,6
-Diğer	34	-2	0,2	-
Net Hata ve Noksan	-6.206	-3.609	-	-
Rezervler⁽¹⁾	-6.324	-122	-	-

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışı, (+) değer rezerv azalışını gösterir.

kümülatif verilere göre, Ocak ayı itibarıyla bankacılık sektörünün uzun vadeli borç çevirme oranı %74 olurken, söz konusu oran diğer sektörlerde %91 düzeyinde gerçekleşti.

Rezerv varlıklardaki azalış 2,9 milyar USD oldu.

Ocak'ta rezerv varlıklar 2,9 milyar USD ile Mart 2019'dan bu yana en sert düşüşünü kaydetti. Bu dönemde net hata ve noksan kaleminde 574 milyon USD tutarında sermaye girişi yaşandı.

Beklentiler...

Ekonomik aktivitedeki toparlanma eğilimine bağlı olarak dış ticaret açığının genişlemeyi sürdürmesiyle birlikte cari işlemler hesabı 2020 yılına açıkla başladı. Ticaret Bakanlığı tarafından açıklanan öncü verilere göre Şubat'ta dış ticaret açığının yıllık bazda %72,9 genişlemesi bu seyrin sürdüğüne işaret ediyor. Koronavirüs salgınının küresel ölçekte yarattığı belirsizliklerin de önümüzdeki dönemde dış ticaret ve turizm gelirleri üzerinde baskı yaratacağını tahmin ediyoruz.

	(milyon USD)			
	Ocak		%	12 Aylık
Ödemeler Dengesi	2019	2020	Değişim	Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-276	-1.804	553,6	6.494
Dış Ticaret Dengesi	-1.251	-3.245	159,4	-18.611
Hizmetler Dengesi	1.508	1.586	5,2	36.282
Seyahat (net)	988	1.100	11,3	25.831
Birincil Gelir Dengesi	-633	-340	-46,3	-12.246
İkincil Gelir Dengesi	100	195	95,0	1.069
Sermaye Hesabı	28	-8	-	-2
Finans Hesabı	-2.271	-1.238	-45,5	2.883
Doğrudan Yatırımlar (net)	-791	-765	-3,3	-5.514
Portföy Yatırımları (net)	-6.129	1.222	-	8.597
Net Varlık Edinimi	-490	575	-	5.719
Net Yükümlülük Oluşumu	5.639	-647	-	-2.878
Hisse Senetleri	1.300	-333	-	-1.227
Borç Senetleri	4.339	-314	-	-1.651
Diğer Yatırımlar (net)	1.381	1.239	-10,3	-322
Efektif ve Mevduatlar	811	-472	-	-4.485
Net Varlık Edinimi	3.170	2.068	-34,8	8.017
Net Yükümlülük Oluşumu	2.359	2.540	7,7	12.502
Merkez Bankası	0	1	-	2.496
Bankalar	2.359	2.539	7,6	10.006
Yurt Dışı Bankalar	2.215	2.193	-1,0	6.206
Yabancı Para	370	644	74,1	6.069
Türk Lirası	1.845	1.549	-16,0	137
Yurt Dışı Kişiler	144	346	140,3	3.800
Krediler	2.545	1.724	-32,3	15.547
Net Varlık Edinimi	-37	6	-	411
Net Yükümlülük Oluşumu	-2.582	-1.718	-33,5	-15.136
Bankacılık Sektörü	-2.212	-1.503	-32,1	-10.621
Bankacılık Dışı Sektörler	-275	-219	-20,4	-3.638
Ticari Krediler	-1.971	-22	-98,9	-11.437
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-4	9	-	53
Rezerv Varlıklar (net)	3.268	-2.934	-	122
Net Hata ve Noksan	-2.023	574	-	-3.609

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

İlker řahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Gamze Can
Uzman
gamze.can@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.